

ประวัติสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยฯ

“สมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย” ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2491 โดยท่านมหาเสวกโท พระยาจินดารักษ์ อธิบดีกรมพลศึกษา (พ.ศ. 2488 – 2490) เป็นนายกสมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย โดยสมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทยได้สมัครเป็นสมาชิก สหพันธ์กรีฑาสมัครเล่นนานาชาติ (International Amateur Athletic Federation /IAAF) ในปี พ.ศ. 2491 (ค.ศ.1948) โดยสหพันธ์กรีฑาสมัครเล่นนานาชาติรับเข้าเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์ในปีนั้นเอง โดยได้ยื่นจดทะเบียนสมาคมต่อสภาวัฒนธรรมแห่งชาติในปีเดียวกัน และได้รับอนุญาตเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2492 โดยตั้งสำนักงาน เลขที่ 58 ถนนรองเมือง จังหวัดพระนคร

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับ “สมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย” อยู่ใน “พระบรมราชูปถัมภ์” และพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ใช้ตราสมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทยฯ เมื่อ พ.ศ. 2508 (หนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล.0002/734 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2508) ปี พ.ศ. 2524 สมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทยฯ ได้ที่ทำการใหม่แห่งแรก บริเวณใต้ อิมจันทร์ ด้านทิศตะวันออก สนามเทพหัสดิน สนามกีฬาแห่งชาติ ถนนพระราม 1 เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับ สมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทยอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ตลอดมา

จากนั้นในปี พ.ศ. 2528 สมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทยฯ ย้ายที่ทำการจากที่เดิมไปยัง อาคารเลขที่ 48/32-35 จุฬาลงกรณ์ 7 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ โดยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ครั้งดำรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดที่ทำการสมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ต่อมาในปี พ.ศ. 2538 ต่อมาสมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทยฯ ได้ขยายไปยังอาคารฝั่งตรงข้าม เพิ่มขึ้นอีก 8 คูหา เลขที่ 48/1-4 จุฬาลงกรณ์ 7 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ เพื่อใช้เป็นที่ทำการใหม่ และที่พักเก็บตัวของนักกรีฑาชาย (อาคารหลังเดิมใช้เป็นที่พักเก็บตัวนักกรีฑาหญิง) ในการนี้

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ ครั้งดำรงพระอิสริยยศ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาคู ได้เสด็จทรงเปิดที่ทำการสมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทยฯ แห่งใหม่ เมื่อวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2540

ต่อมาเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2543 สมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทยฯ ได้ย้ายที่ทำการและที่พักเก็บตัวนักกีฬาไปอยู่ ณ ศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ถนนเชียงราก ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นที่ทำการของสมาคมฯ จนถึงปัจจุบัน

สมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทยฯ โดยมติที่ประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2546 มีมติเห็นชอบ ให้ตัดคำว่า “สมัครเล่น” (AMATEUR) ออก เพื่อรองรับระบบการจัดการแข่งขันของสหพันธ์กรีฑานานาชาติ (IAAF) และมีชื่อภาษาไทยว่า “สมาคมกีฬากรีฑาแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (สกท.)” ภาษาอังกฤษ ว่า “ATHLETIC ASSOCIATION OF THAILAND, PATRON: HIS MAJESTY THE KING (AAT)” (สุรพงษ์ อริยะมงคล และศุภณัฐ อริยะมงคล, 2551)

ปัจจุบันสมาคมกีฬากรีฑาแห่งประเทศไทยฯ มี พล.ต.อ. จักรทิพย์ ชัยจินดา เป็นนายกสมาคมกีฬากรีฑาฯ และเป็นสมาชิกสหพันธ์กรีฑาโลก (World Athletics : WA) มีสำนักงานตั้งอยู่ ณ เลขที่ A05 - A06 สนามกีฬาหลัก ศูนย์กีฬามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ถนนเชียงราก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งสมาคมกีฬากรีฑาฯ นั้นไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ และมีการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปเพื่อการแสวงหากำไรใด ๆ มีวัตถุประสงค์ คือ

1) ส่งเสริม สนับสนุน และควบคุมการแข่งขันกรีฑาภายในประเทศ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีมาตรฐานสูงขึ้น

2) กำหนด ระเบียบและกติกากการแข่งขัน และอำนาจการควบคุมกำกับดูแลการแข่งขันกีฬากรีฑาประเภทต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎข้อบังคับของสหพันธ์กรีฑาโลก (World Athletics หรือ WA) และสมาคมสมาพันธ์กรีฑาแห่งเอเชีย (Asian Athletics Association หรือ AAA) ทั้งนี้ กีฬากรีฑาหมายถึงกีฬาประเภทต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้กฎกติกา และการบริหารจัดการหรือกำกับดูแลการแข่งขันโดย WA หรือ AAA หรือองค์กรในอาณัติของ WA

3) จัดการแข่งขันหรือควบคุมกำกับดูแลการแข่งขันกีฬากีฬาในระดับและประเภทต่างๆ ในประเทศ และให้การรับรองสถิติภายใต้กฎระเบียบ กติกาของการแข่งขันที่กำหนด หรือจัดภายใต้กรอบการจัดการโดย WA

4) ให้ความร่วมมือกับการกีฬาแห่งประเทศไทย ในการจัดการแข่งขันกีฬาในกีฬาแห่งชาติ และกีฬาเยาวชนแห่งชาติ และอื่น ๆ ที่ได้รับการร้องขอ

5) ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการจัดส่งนักกรีฑาทีมชาติไทย เข้าร่วมการแข่งขัน กีฬาซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ โอลิมปิกเกมส์ และกีฬาอื่น ๆ ที่ได้รับการร้องขอ

6) คัดเลือก ฝึก ส่งเสริม และช่วยเหลือนักกรีฑา เพื่อส่งเข้าแข่งขันทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ

7) ส่งเสริม และสนับสนุน ผู้ฝึกสอนกรีฑา และผู้ตัดสินระดับต่าง ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสหพันธ์กรีฑาโลก (WA)

8) ควบคุมไม่ให้นักกรีฑา และสโมสรสมาชิก ละเมิดข้อบังคับ ระเบียบ กติกา ของสมาคมกีฬากีฬาแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

9) เป็นผู้แทนด้านกีฬากีฬาของประเทศไทย เข้าร่วมกับองค์กรกีฬากีฬา ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ

10) ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

ประวัติและประเภทของกรีฑา

กรีฑา (Athletics) หมายถึง กีฬาประเภทหนึ่งแบ่งเป็นประเภทลู่วิ่งและลาน ประเภทลู่วิ่ง ระยะทางต่าง ๆ ประเภทลาน ได้แก่ ขว้างจักร กระโดดสูง ทูม่น้ำหนัก ตามประวัติของกรีฑาเชื่อกันว่าเกิดขึ้นประมาณ 776 ปีก่อนคริสตกาล โดยชาวกรีกสมัยโบราณเป็นผู้ริเริ่ม มีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมพลเมืองของกรีกให้มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ พร้อมทั้งจะใช้ประเทศชาติได้อย่างเต็มที่ ประกอบกับชาวกรีกในสมัยโบราณนับถือเทพเจ้าอยู่หลายองค์ และเชื่อว่ามีเทพเจ้าสถิตอยู่บนเขาโอลิมปัส จึงพยายามที่จะประพาศดินให้เป็นที่โปรดปราน โดยใช้พิธีบวงสรวงต่าง ๆ เมื่อเสร็จการบวงสรวงตามพิธีทางศาสนาแล้วจะต้องมีการเล่นกีฬาถวาย ณ ลานเชิงเขาโอลิมปัสเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองพระเกียรติของเทพเจ้า กรีฑาเริ่มได้รับความสนใจและจัดให้มีการแข่งขันแบบหมู่คณะขึ้นใน

อาณาจักรโรมัน ต่อมาถูกรับรู้เข้าอยู่ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกมาจนทุกวันนี้ โดยในปี พ.ศ. 2439 นักกีฬาชาวฝรั่งเศส ชื่อ ปีแยร์ เดอ กูแบร์แต็ง ได้เริ่มการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกขึ้นใหม่หลังจากล้มเลิกไปกว่า 1,500 ปี การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกขึ้นครั้งนี้ได้จัดขึ้นที่กรุงเอเธนส์ ประเทศกรีซ ซึ่งกรีฑาเป็นกีฬาชนิดหนึ่งที่ได้รับการบรรจุเข้าในการแข่งขันครั้งนี้ด้วย จากนั้นจึงมีพัฒนาการมาตามลำดับจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันสามารถแบ่งประเภทของกรีฑา ดังนี้

1) ประเภทลู่ กรีฑาประเภทลู่ เป็นกรีฑาที่ต้องแข่งขันกันบนทางวิ่งตัดเส้นแพ้ชนะกันด้วยเวลาการแข่งขันที่นิยมกันทั่วไป ได้แก่

1.1) การวิ่งระยะสั้น หมายถึง การวิ่งในระยะทางไม่เกิน 400 เมตร นับจากจุดเริ่มต้นจนถึงเส้นชัย ซึ่งจะต้องวิ่งในลู่วิ่งของตนเองตลอด อาจแบ่งระยะทางวิ่งออกเป็น 60,80,100,200 และ 400 เมตร

1.2) การวิ่งระยะกลาง หมายถึง การวิ่งในระยะทางตั้งแต่ 800 เมตรขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1,500 เมตร

1.3) การวิ่งระยะไกล หมายถึง การวิ่งในระยะทางมากกว่า 1,500 เมตรขึ้นไป รวมไปถึงการวิ่งมาราธอน (42.195 กิโลเมตร)

1.4) การวิ่งผลัด หมายถึง การแข่งขันที่แบ่งเป็นชุด ๆ แต่ละชุดมีจำนวนผู้แข่งขันเท่า ๆ กัน ประกอบด้วยกรวิ่งผลัดระยะทางเท่ากัน หมายถึง ผู้เข้าแข่งขันแต่ละคนในชุด เดียวกันต้องวิ่งในระยะทางเท่ากัน เช่น 5 x 80, 8 x 50, 4 x 100, 4 x 200, 4 x 400 เมตร เป็นต้น และการวิ่งผลัดต่างระยะ หมายถึง ผู้เข้าแข่งขันแต่ละคนในชุดเดียวกัน วิ่งในระยะทางไม่เท่ากัน เช่น 80 x 120 x 120 x 80 เมตร เป็นต้น

1.5) การวิ่งข้ามรั้ว การวิ่งข้ามรั้วในการแข่งขันกรีฑา หมายถึง การวิ่งไปตามลู่วิ่งและกระโดดข้ามรั้ว ตามระยะทางและความสูงของรั้วที่กำหนดไว้ โดยมีความแตกต่างกันของระยะทาง และความสูงของรั้วชาย 110 เมตร และ 400 เมตร หญิง 100 เมตร และ 400 เมตร

2) ประเภทลาน กรีฑาประเภทลาน เป็นกรีฑาที่ต้องแข่งขันกันในสนาม ตัดเส้นแพ้ชนะกันด้วยระยะทาง อาจเป็นความไกลหรือความสูง แบ่งประเภทการแข่งขัน ดังนี้

2.1) ประเภทที่ตัดสินด้วยความไกล ได้แก่ กระโดดไกล เข่งก้าวกระโดด ทุ่มน้ำหนัก ขว้างก้อน ขว้างจักร และพุ่งแหลน

2.2) ประเภทที่ตัดสินด้วยความสูง ได้แก่ กระโดดสูง และกระโดดค้ำ

3) ประเภทผสม กรีฑาประเภทผสมเป็นการแข่งขันที่นำกรีฑาประเภทลู่ และ ประเภทลานบางส่วนผสมกัน แบ่งประเภทการแข่งขัน ดังนี้

3.1) บุคคลชาย มีกรีฑาประเภทผสมให้เลือกแข่งขันได้ 2 แบบ ได้แก่

(1) ปฏูจกรีฑา ประกอบด้วยกรแข่งขัน 5 รายการ ทำกรแข่งขันภายในวันเดียว ตามลำดับ คือ กระโดดไกล พุ่งแหลน วิ่ง 200 เมตร ขว้างจักร และวิ่ง 1,500 เมตร

(2) ทศกรีฑา ประกอบด้วยการแข่งขัน 10 รายการ ทำการแข่งขัน 2 วัน ติดต่อกันตามลำดับ ดังนี้ วันแรก วิ่ง 100 เมตร กระโดดไกล ทูมบ้าหนัก กระโดดสูง และวิ่ง 400 เมตร วันที่สอง วิ่งข้ามรั้ว 110 เมตร ขว้างจักร กระโดดค้ำ ฟุ่งแหลน และวิ่ง 1,500 เมตร

3.2) บุคคลหญิง มีการแข่งขันเพียงแบบเดียว คือ สัตตกรีฑา ประกอบด้วยการแข่งขัน 7 รายการ ทำการแข่งขัน 2 วัน ติดต่อกันตามลำดับ ดังนี้ วันแรก วิ่งข้ามรั้ว 100 เมตร กระโดดสูง ทูมบ้าหนักและวิ่ง 200 เมตร วันที่สอง กระโดดไกล ฟุ่งแหลนและวิ่ง 800 เมตร (กรมพลศึกษากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559)